

Monika Žėkaitė 2018 m. 07 mėn. 02 d.
Tel. Nr. 862148617 Nr. 1kl-290

Kultūros paveldo departamento
Klaipėdos skyriui

UAB "Klaipėdos ugnė"

PAŽYMA

2018-06-28

Klaipėda

2018 m. birželio mėn. 25-27 d. buvo atliekami archeologiniai žvalgymai Klaipėdos miesto istorinėje dalyje, vad. Naujamiesčiu (22012), Klaipėdos m. saviv., Smilties Pylimo g. 13. Archeologiniams žvalgymams atlikti Kultūros paveldo departamentas prie LR Kultūros ministerijos išdavė leidimą Nr. LA-119 (2018-04-26) pagal pateiktą „Klaipėdos miesto istorinės dalies, vad. Naujamiesčiu (22012), Klaipėdos m. saviv., Smilties Pylimo g. 13 archeologinių žvalgymų projektą“ (2018-04-18).

Dujotiekio tranšėjos kasimo darbų metu buvo atliekami archeologiniai žvalgymai, kurių metu iki projektinio 1,00-1,10 m gylio buvo ištirta viena 32 m ilgio, 0,50-0,60 m pločio tranšėja. Tranšėja buvo suskirstyta į 3 atkarpas, kurių numeracija prasidėjusi ties Smilties Pylimo g. ir užsibaigusi prie namo Nr. 13.

Atkarpoje Nr. 1 (ilgis – 19 m), orientuotoje ŠV kryptimi, stratigrafija buvusi tokia: paviršius – važiuojamoje gatvės dalyje – tašyti akmenys iki 10-12 cm storio, šaligatvio plytelės iki 8 cm storio bei toliau, iki 10 cm storio, velėnos sluoksnis su gausiomis šaknimis; po šiais paviršiais sekė 30-40 cm storio rudžemio sluoksnis bei 20-25 cm rudos smėlingos žemės sluoksnis, po kuriuo sekė 20-40 cm storio balto smėlio sluoksnis. Atkarpos dugnas – tamsiai geltonas smėlis – pasiektas 60-90 cm gylyje. Pirmoji atkarpos pusė pasižymėjo gausiais komunikacijos tinklais. Ties 13 atkarpos metru, apie 40 cm gylyje, pastebėti sumesti akmenys, kurie tęsėsi iki 15-to atkarpos metro. Virš sumestų akmenų fiksuotas metalinis XX a. vamzdis bei plastmasinis komunikacijų laidas.

Atkarpoje Nr. 2 (ilgis – 11 m), orientuotoje ŠR kryptimi, stratigrafija buvusi tokia: paviršius – iki 10 cm storio velėnos sluoksnis ir iki 8 cm storio asfalto sluoksnis namo Nr. 13 kieme. Po velėna fiksuotas 70-80 cm storio maišytas rudžemis, po kuriuo sekė balto smėlio sluoksnis, prasidedantis 0,90-1,00 m gylyje. Po asfaltu fiksuotas 10-20 cm storio žvyro, maišyto su geltonu smėliu, sluoksnis. Po šiuo sluoksniu sekė 65-75 cm storio maišyto rudžemio sluoksnis, toliau buvo fiksuotas 10-30 cm storio balto smėlio sluoksnis, po kuriuo, 90-95 cm gylyje, sekė

tamsiai geltonas smėlis. Šioje atkarpoje, ties 22-23 m saulkiurta, fiksuotas metalinis kanalizacijos dangtis su vamzdžio akle. Pats vamzdis gamintas iš akmens masės ir būdingas XX a. I p. Vamzdis pilnai buvo užpiltas akmenimis, plytomis bei žeme. Vamzdis iš šonų buvo sutvirtintas po 1 ir 2 eiles įvairaus dydžio akmenų. Kaip paaiškėjo vėliau, įkasto vamzdžio duobė buvo užpilta tamsiai geltonu smėliu. Vamzdžio skersmuo – 30 cm. Didžiosios metalinės movos angos skersmuo – 26 cm, bendras skersmuo – 40 cm. Didžioji aklės dalis siekė 26 cm skersmenį, mažoji – 20 cm. Viską dengusio dangčio skersmuo – 26 cm. Verta paminėti, kad į tyrimų vietą buvo atvykę AB „Klaipėdos vandenys“ atstovai, kadangi tyrimų vadovė buvo informuota, jog bendrovė rengianti naują ekspoziciją. Apžiūrėjęs vamzdį, jį, su dangčiu, akle bei įmova, buvo nuspręsta palikti jo nebejudinant, o dujotiekį pravedant šalia. Kasant tranšėjos atkarpą toliau, vos už 1 m nuo minėto vamzdžio, buvo atidengtas 2 m ilgio akmenų grindinio fragmentas, įeinantis į abi atkarpos sienes. Tą pačią dieną buvo konsultuotasi su KPD Klaipėdos skyriaus vyr. inspektoriumi L. Kavaliausku ir buvo gautas leidimas grindinuką ardyti.

Atkarpoje Nr. 3 (ilgis – 2 m), orientuotoje PR kryptimi, stratigrafija buvusi tokia: paviršius – iki 8 cm storio asfalto sluoksnis, po kuriuo sekė 10-20 cm storio žvyro, maišyto su geltonu smėliu, sluoksnis. Po pastaruoju buvo fiksuotas 50-60 cm storio maišyto rudžemio su pavienėmis raudonų plytų nuolaužomis, sluoksnis. Atkarpos dugnas – baltas smėlis – čia fiksuotas 80-90 cm gylyje.

Bendrai kasant dujotiekio tranšėją buvo surinkta XIX-XX a. keramikos, keletas neaiškios paskirties metalinių dirbinių fragmentų ant grindinuko bei atkarpoje Nr. 2 pasitaikiusių pavienių lėkštės šukių, skiriamų galimai XVIII a.

Suprojektuotas dujotiekis neigiamos įtakos saugomam kultūros paveldo objektui neturės, tačiau bet kokie tolesni žemės kasimo darbai vietose, esančiose saugomoje teritorijoje, turėtų būti vykdomi atliekant archeologinius tyrimus.

Priedai:

Priedas Nr. 1. 2018 m. archeologinių žvalgymų Klaipėdos miesto istorinėje dalyje, vad. Naujamiesčiu (22012), Klaipėdos m. saviv., Smilties Pylimo g. 13, situacinis planas. M 1:1000.

Priedas Nr. 2. 2018 m. archeologinių žvalgymų Klaipėdos miesto istorinėje dalyje, vad. Naujamiesčiu (22012), Klaipėdos m. saviv., Smilties Pylimo g. 13, tyrimų vietos fotofiksacija.

Monika Žekaitė

